

DE BRUGSE MAKERS

Achter de middeleeuwse pleinen en gebouwen van Brugge schuilt een levendige broedplaats van jonge creatieven die met oude ambachten in de weer zijn. Journalist Chris Muyres en fotograaf Caroline Coehorst zochten het uit: wie zijn die nieuwe bakkers, letterbeeldhouwers, wevers en papierscheppers?

'Het heeft zelfs mij verrast met hoeveel gelijkgestemde zielen we hier zijn'

Brugge, zomaar een vrijdagavond rond zons- ondergang. De dagjesmensen hebben de stad verlaten. Slenterend over het achteraf- plein Onze-Lieve-Vrouwekerkhof via het kleine bruggetje naar het Arentshof, voelt het alsof we verdwaald zijn in de tijd. Het zou net zo goed 1614 als 2014 kunnen zijn. Nu voelt heel Brugge sowieso als één groot, sprookjesachtig openluchtmuseum. Je zou kunnen denken dat daar dan ook alles mee gezegd is: een leuk, tikkeltje oubollig open- luchtmuseum. Maar niets is minder waar. Want achter die historische gevels borrelt het van de originele initiatieven. Als geen ander Belgisch stadje omarmt Brugge ent- housiaste creatieven die zelf hun dingen maken, is ons verteld. Jonge ambachtslieden die eeuwenoude technieken nieuw leven inblazen en ermee durven te experimenteren. Sla een paar keer linksaf waar de meute rechtsaf slaat, en dan kom je ze tegen: de bakkers, letterbeeldhouwers, wevers en papierscheppers van nu.

KOEKJESBAKKER

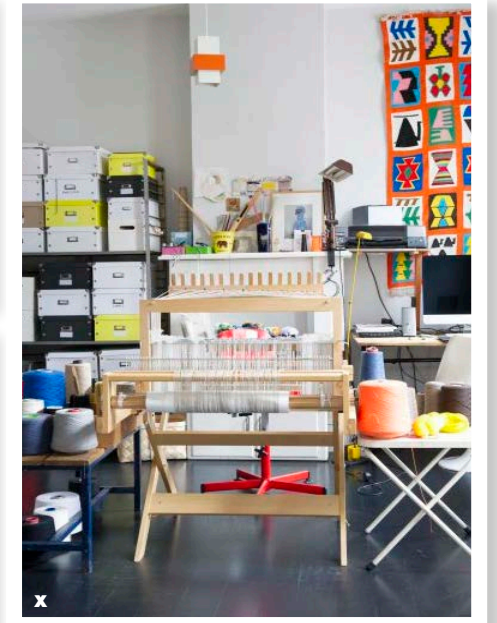
Met een beetje geluk staat de wind goed,

en ruik je de geur van haar speculaas (speculoos op z'n Vlaams) zelfs als je boven op de Halletoren staat. Om de hoek bij de Grote Markt vind je namelijk het bakkers- winkeltje van Brenda Keirsebilck: Juliette's Artisanale Koekenbakkerij (artisaan = ambachtelijk). Brenda bakt haar koekjes ambachtelijk, eerlijk en puur, zonder kunst- matige toevoegingen. Naast de traditionele Brugse koekjes bedenkt Brenda steeds nieuwe varianten. "Ik praat veel met mijn klanten en wissel met iedereen recepten uit. Daar geniet ik enorm van. Daarom heb ik ook geen behoefte om bijvoorbeeld in Antwerpen, mijn thuisstad, een Juliette's te openen. Ik kan toch maar in één winkel staan." Brenda vindt bijzonder aan Brugge dat zodra ergens een steen los ligt of een verkeersbord scheef staat, daar meteen iets aan wordt gedaan. "Maar ik zie ook dat de gemeente en de toeristenorganisaties de stad niet alleen maar willen bevriezen in de tijd. Integendeel. Zo heb je nu het initiatief Handmade in Brugge, dat is bedoeld om mensen samen te brengen die op een ambachtelijke, maar óók vernieuwende en

eigentijdse manier bezig zijn. En om die meer zichtbaar te maken in de stad. Het heeft zelfs mij verrast met hoeveel gelijk- gestemde zielen we hier zijn." Voordat Brenda haar winkel begon, reisde ze jarenlang rond voor haar baan in de reclame. Ze bracht dan altijd kruiden, vruchten, lokale specialiteiten en kookboeken mee. "Mijn fotorolletjes stonden vol met plaatjes van vitrines vol lekkers." Om buiten haar stress- volle baan wat ontspanning te zoeken, volgde ze een bakcursus. "Bakken deed ik altijd al graag. Toen kwam langzaam het besef dat ik ander werk wilde. Werk dat me veel meer voldoening zou geven. Dus toen ik deze bakkerij kon overnemen, twijfelde ik niet." Kijk je naar Brenda's kleurige koekjes, in grote glazen potten, dan kun je je voorstel- len waarom ze hier gelukkig is. Boven op de kasten staat een rij oude koekblikken met afbeeldingen van het Belgische konings- huis. "Op een dag kwam een vaste klant, een wat oudere heer, binnen met een fantas- tisch mooi blik met Boudewijn en Fabiola erop," vertelt Brenda. Hij zei erbij dat het een afscheidsgeschenk was. Wat bleek? Hij was de chauffeur van het koningspaar, en haalde bij mij altijd koekjes voor zijn werk- gevers. "Hij had nooit iets mogen zeggen, maar nu hij met pensioen ging, verklapte hij zijn geheim. Je kunt je wel voorstellen hoe trots ik op dat blik ben!"

GEKAPT IN STEEN

Afgedwaald naar de stille Sint-Clarastraat, belanden we bij de winkel en het atelier van Maud Bekaert (37). Het huisnummer 40 is opvallend strak en elegant in steen gehouwen. Door Maud zelf, blijkt. Als zeven- tienjarig meisje verloor ze haar hart aan letterbeeldhouwen. Tijdens een tussenjaar kwam ze terecht op het letterbeeldhouw- atelier van een vriend van haar vader. Het plan was dat ze na dat jaar architectuur zou gaan studeren, maar na drie weken wist ze: dit is wat ik wil. "Letterbeeldhouwen heeft twee kanten," vertelt Maud. "Je moet

eerst de tekst ontwerpen, kalligraferen dus, die je daarna in steen kapt, bijvoorbeeld in gedenkstenen, grafstenen, huisnummers en kunstwerken voor de openbare ruimte." Het kalligraferen leerde Maud op de middel- eeuwse manier: door in de leer te gaan bij een leermeester. Dat was Brody Neuen- schwander, een Amerikaan die met een Brugse is getrouwd en bijvoorbeeld werkt voor regisseur Peter Greenaway. Ze haalt haar inspiratie vooral uit het werk van hedendaagse kunstenaars, ontwerpers en architecten. Daarvoor kan ze grotendeels in haar eigen stad terecht: "Ik fiets en wandel heel graag door Brugge en ga bijvoorbeeld vaak kijken naar het werk van de Vlaamse Primitieven in het Groeningemuseum. Op een bepaalde manier zijn die schilderijen eigenlijk heel modern. Maar ook het nieuwe concertgebouw koester ik, dat is ontworpen door mijn favoriete Belgische architect Paul Robbrecht." Volgens Maud is in Brugge een speciale vibe voelbaar: "In de middeleeuwen was het een heel belangrijke handelsstad. Toen al – dat moet heel boeiend geweest zijn – kwamen hier Portugezen, Spanjaarden, Italianen en veel andere nationaliteiten handeldrijven. Ze namen textiel mee dat we in Brugge niet kenden en veel andere nieuwe materialen, zoals kleurstoffen voor schilders. Het inspireerde de ambachtslui die hier werkten. Dat is wat mij zo aan- spreekt, dat je over grenzen van culturen

en technieken heen gaat. Het is precies wat in het hedendaagse Brugge ook gebeurt en wat ik zo leuk vind aan deze stad."

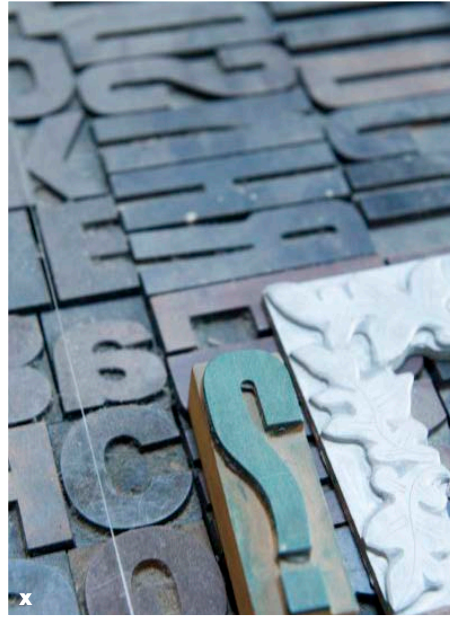
WEVEN IN ALLE VRIJHEID

Straalt Mauds atelier iets sereens uit, Ilse Acke en haar vriend Jeffrey Vanhille wonen in een soort Vlaamse Villa Kakelbont. De mooiste kamers van het huis zijn letterlijk helemaal opgeofferd aan waar ze al hun creativiteit in leggen: weven en meubels stofferen. De riante kamer en suite op de begane grond is Jeffrey's werkplaats en staat vol met karkassen van meubels, rollen stof en gereedschap. De twee grote kamers erboven worden in beslag genomen door twee weefgetouwen en klossen en spoelen met garens in de mooiste kleuren. De sjaals die Ilse hier weeft, zijn bijna abstracte kunstwerken. Sommige van haar klanten dragen hun sjaals dan ook niet, maar hangen ze als kunst aan de muur. "Textielnijverheid heeft hier een enorme historie," vertelt Ilse, "maar wat ik doe is zo persoonlijk, dat ik niet het gevoel heb dat het veel met Brugs textiel te maken heeft. Ik werk heel grafisch met veel kleuren en verschillende materialen door elkaar. Ik probeer altijd weer iets nieuws te doen, dat is voor mij de uitdaging en het geeft me zo veel plezier in het weven. Waar- om zou ik iets doen wat al gedaan is?" Overdag werkt Ilse als grafisch ontwerper. Ze is bang dat als ze alleen van het weven zou moeten leven, de vrijheid wegvalt die

1. XXXXXXXXXXXXXXX XXXX XXXX XXXX XXX XX
XXXX
2. XXXXXXXXXXXXXXX XXXX XXXX XXXX XXX XX
XXXX
3. XXXXXXXXXXXXXXX XXXX XXXX XXXX XXX XX
XXXX
4. XXXXXXXX
5. XXXXXXXX
6. XXXXXXXX
7. XXXXXXXX

ze nu heeft en haar eigenzinnigheid in gevaar komt. "Soms ben ik te moe om te weven, maar ik móet gewoon elke dag even in mijn atelier geweest zijn. Het ont- spannt me, daar ben ik helemaal mezelf." Ze vindt het leuk om ervaringen uit te wisselen met andere makers in Brugge, die ook in hun eentje bezig zijn. Ook om meer met haar werk naar buiten te komen. "Het is mooi om te laten zien dat Brugge veel meer is dan een openluchtmuseum, dat er ook nieuwe dingen gebeuren. Zo kunnen we ook anderen inspireren." De vakcursus handweven die Ilse ooit volgde, heeft op het punt gestaan om te verdwijnen, hoewel het nog de enige is in België en Nederland. Leraressen van vroeger vertelden dat zich intussen leerlingen hebben aangemeld doordat ze lleses werk hebben gezien. "Ergens vind ik dat ongelooflijk: dat je doet waar je van houdt, en daardoor ook nog iets aanwakkert bij anderen." →

1. xxxx fotobijschrift xxxx fotobijschrift
xxxx fotobijschrift xxxx fotobijschrift
xxxx fotobijschrift xxxx

‘Papierscheppen is intensief, maar fantastisch om te doen. Het is mijn ontsnapingsplek uit de dagelijkse hectiek’

LIEFDE VOOR PAPIER

Niet ver van Ilse, in de rustige Greinschuurstraat, heeft Piet Moerman zijn atelier. Net als Ilse is hij alleen in zijn vrije uren bezig met zijn ambacht: papierscheppen. Achter een gerestaureerde oude gevel ligt zijn werkplaats: een grote open ruimte met twee vides. Op de begane grond staan een paar loeizware, smeedijzeren drukpersen en een grote bak met papierpulp in water. Op de eerste vide een bureautje, een platen-speler met wat klassieke lp's en een stellingkast met dozen vol enveloppen en hand-geschepte kaarten. Op de bovenste vide, onder het dak, hangen honderden velletjes papier te drogen.

Piet: “Papierscheppen is heel arbeidsintensief, vooral het ophangen van al die velletjes, maar het is fantastisch om te doen. Ontspannend zelfs: dit is mijn ontsnapingsplek uit de dagelijkse hectiek.” Piet ontdekte het ambacht bij toeval, toen hij iemand zag papierscheppen in het Waalse boekenstadje Redu. Het leek hem een prima bezigheid om zijn zinnen mee te verzetten. Piet drukt ontwerpen van de Brugse kalligrafen-familie

Boudens op zijn handgeschepte kaarten, en later kwamen daar de ontwerpen van Brody Neuenschwander bij. “Ik heb enorm veel bewondering voor hun werk. De verkoop van de kaarten met hun ontwerpen erop maakte het voor mij mogelijk om mijn passie te bekostigen. Ik weet niet of dat ergens anders dan in Brugge zo snel gelukt zou zijn: ik geloof dat hier precies het juiste klimaat heerst van ambachtelijkheid en vernieuwing.”

KEEP CALM

Zomaar een ochtend in Brugge, onze laatste ochtend hier. Al dolende door de stad lopen we langs de ambachtelijke maar hypermoderne BbyB Chocolates, waar Michelin-chef Bart Desmidt en master chocolatier Jan Verleye als een soort Willie Wonka's experimenteren met cacao. En zien we nog een hip fietsenwinkeltje dat je zo in New York zou kunnen tegenkomen. Op zoek naar koffie belanden we in een ontbijt- en lunchtentje vol met vintage meubeltjes en ‘Keep Calm & Eat a Bagle’ als slogan op het raam. De een na de andere heerlijk

uitziende bagel gaat over de toonbank, en een jong stel werkt zich vrolijk een slag in de rondte. Onze mijmeringen over al het verrassends dat op dit moment gebeurt in Brugge en die leuke, bevlogen mensen die hier bezig zijn, worden verstoord door een buurvrouw die komt binnenlopen met een grote bos bloemen. Ze overhandigt het boeket aan het meisje achter de toonbank met de woorden ‘welkom in de straat!’ Dit tentje, dat Sanseveria heet, blijkt vandaag te zijn opengegaan. Er is iets gaande in Brugge, iets wat het stempel ‘openlucht-museum’ ver ontstijgt. ●

HIER VIND JE DE MAKERS

- * Brenda Keirsebilck: Juliette's Artisanale Koekenbakkerij, Wollestraat 31A, Juliettes.be. Brenda schreef ook de boeken 'Juliette's Speculoos' en 'Juliette's Bakboek' (beide uitgeverij Lannoo).
- * Maud Bekaert: Sint-Clarastraat 40, Lettersinsteen.be
- * Ilse Acke: Ilseacke.blogspot.nl
- * Piet Moerman: Greinschuurstraat 4, Papierschepperij.be
- * En Bagelsalon Sanseveria vind je in Predikherenstraat 11, Sanseveria.be